

Република Србија
Национални просветни савет
Међуресорна радна група

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Београд, 2013. године

У изради Предлога мера за унапређивање наставе физичког васпитања учествовали су:

проф. др Александар Јовановић, Заједница учитељских факултета Србије

Ацо Гајевић, Завод за спорт и медицину спорта РС

Бора Станковић, Савез за школски спорт

мр Верица Ђукић, Друштво педагога физичке културе Србије

др Владимир Кебин, Завод за унапређивање образовања и васпитања

Деса Зорић, Министарство просвете, науке и технолошког развоја

мр Драган Атанасов, Министарство омладине и спорта

мр Драган Банићевић, директор Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања

проф. др Драгољуб Вишњић, Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду

проф. др Душан Митић, Друштво педагога физичке културе Србије

Игор Маринковић, Министарство омладине и спорта

др Југослав Келечевић, Министарство здравља

проф. др Крстивоје Шпијуновић, Национални просветни савет

Милош Живановић, Стална конференција градова и општина

Мирјана Илић, НПС и Савез учитеља Републике Србије

Петар Анокић, Савез учитеља Републике Србије

Зоран Сретеновић, Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Садржај

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	5
УВОД.....	7
I ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА НАСТАВУ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	8
II ПЛАН И ПРОГРАМ.....	8
1. Основне карактеристике програма основне школе	8
2. Предлог мера за унапређивање услова за реализацију плана и програма	9
2.1. Предшколско и основно образовање	9
2.2. Средње образовање	10
2.3. Физичко васпитање на универзитету	11
3. Предлог других мера значајних за унапређивање наставе физичког васпитања у основној и средњој школи	11
3.1. Недељни фонд часова.....	11
3.2. Развој нових модела програма ванчасовних активности.....	11
3.3. Праћење, мерење и вредновање моторичких способности и оцењивање ефеката рада у физичком васпитању.....	11
3.4. Педагошка документација и уџбеници.....	12
3.5. Обука непливача.....	12
3.6. Оснивање међуресорног тима.....	12
3.7. Сарадња са Сталном конференцијом градова и општина	12
3.8. Школски спорт – школска спортска друштва	12
III НОРМАТИВНО РЕГУЛИСАЊЕ НЕКИХ ПИТАЊА ЗНАЧАЈНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	13
IV ЗАКЉУЧАК	14

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

На 71. седници Националног просветног савета (НПС) одржаној 20. децембра 2011. године у Београду покренута је расправа о реализацији наставе физичког васпитања у млађем школском узрасту. Током дискусије констатовано је да је проблем знатно шири и озбиљнији, те је Савет задужио представнике Друштва педагога физичке културе Србије и Савеза учитеља Републике Србије у НПС да припреме предлог мера за унапређивање наставе физичког васпитања.

На својој 78. седници, одржаној 29. маја 2012. године, полазећи од укупне алармантне ситуације стања психофизичких способности деце и омладине, постуралних поремећаја и присуства све већег броја хроничних незаразних болести као последице услова живота и недовољне физичке активности, НПС је закључио да је потребно формирати ширу, међуресорну радну групу која би требало да предложи које мере треба предузети ради побољшања здравља и психофизичких способности деце и омладине. Како су физичке активности значајне за њихов правилан развој, треба, пре свега, унапређивати услове за реализацију наставе физичког васпитања као интегралног дела васпитнообразовног система.

НПС предлаже да Међуресорну радну групу чине представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства здравља, Министарства омладине и спорта и чланови НПС-а као представници Друштва педагога физичке културе Србије, Савеза учитеља Републике Србије и факултета који образују наставнике разредне наставе. Ова група је у току рада проширена представницима Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Сталне конференције градова и општина, Завода за спорт и медицину спорта и Савеза за школски спорт Републике Србије.

Предлоге у писаној форми доставили су Факултет спорта и физичког васпитања у Београду, Друштво педагога физичке културе Србије, представник Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Укупно је одржано пет састанака радне групе.

Поред активности Међуресорне радне групе, поједини чланови су активно радили и на разради делова предлога. Министарство омладине и спорта је у оквиру својих активности радило на даљем јачању система школског спорта, формирало пројекат бесплатних спортских школа и са Сталном конференцијом градова и општина организовало националну конференцију и серију конференција по регионима о обавезама и могућим моделима спорта на локалном нивоу. Министарство здравља је организовало серију састанака и посебну конференцију о здравственом васпитању у оквиру које је дискутовано о решењима која су имплементирана и у наш материјал.

УВОД

Физичко васпитање као наставни предмет има важну улогу и посебну одговорност која се огледа у томе што се садржајима овог предмета обрађују многа савремена питања у оквиру образовног процеса са карактеристикама које не нуди ни једно друго наставно и школско градиво (Хардман, 2009). Ова одговорност је резимирана у Одлуци о улози спорта у образовању, коју је Европски парламент донео у новембру 2007. У преамбули Одлуке посебно је скренута пажња на то да је физичко васпитање **„једини школски предмет у оквиру којег се деца припремају за здрав живот и да је оно усмерено на њихов целокупни физички и ментални развој, да се кроз њега преносе важне друштвене вредности као што су правичност, самодисциплина, солидарност, толеранција, тимски дух и фер плеј“** и заједно са спортом сматра се **„једним од најважнијих оруђа у социјалној интеграцији“** (Хардман, 2009).

Да је проблем недовољне и неадекватне физичке активности достигао ниво националних размера у Србији, показује доношење **Уредбе о Националном програму превенције, лечења и контроле кардиоваскуларних болести у Републици Србији до 2020. године** (мај, 2010). У **Уредби** се износе подаци да 33,6% одраслог становништва пуши, 46,5% има хипертензију, 40,3% свакодневно или повремено конзумира алкохол, 18,3% је гојазно и **74,3% није довољно физички активно**, те, с тим у вези, и овом приликом треба узети у обзир препоруку здравствене струке да се у плановима за физичко васпитање повећа фонд недељног броја часова.

Физичка активност повољно утиче на функционалну способност, мишићну снагу, телесну масу, густину коштаног ткива, крвни притисак, смањење анксиозности и стреса, као и повећање самопоуздања код деце и адолесцената. Највећи број аутора који се баве проучавањем физичке активности код деце препоручују **минималних 30 до оптималних 60 минута бављења неком физичком активношћу у току једног дана како би се обезбедио правилан развој детета** (Strong et al., 2005, Pate et al., 2006).

Такође је и значајно питање односа ученика према настави физичког васпитања и, у вези с тим, последњих двадесет година, у свету и код нас, објављен је велики број радова који се баве овом проблематиком (Carlson, 1995; Figley 1985; Luke & Sinclair, 1991; McKenzie, Alcaraz & Sallis, 1994; Patterson & Faucette, 1990; Martinović, 1999; Radovanović, 1994). **Резултати указују на то да је један од главних чинилаца у формирању позитивног односа младих према физичком вежбању настава физичког васпитања. Евидентно је да се ученици који показују негативне ставове и осећања према настави физичког васпитања у највећем броју случајева не укључују у физичке активности ван школе** (Carlson, 1995; Ennis, 1996; Portman, 1995; Robinson, 1990). Истраживање које је објавило америчко Министарство здравља (U.S. Department of Health and Human Services, USDHHS, 1996) **указује на то да похађање и активно учествовање у настави физичког васпитања представља одлучујући фактор** у промовисању здравог начина живота код младих.

На основу резултата истраживања којим се доказују позитивни утицаји квалитетно реализованих програма физичког васпитања, посебно у млађем школском узрасту, креирана је и **национална Стратегија развоја спорта у Србији, која у први план ставља потребу да се код деце негује и развија навика за редовно бављење спортом и физичко вежбање.**

I ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА НАСТАВУ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

На основу података које је прикупио Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања о стању школских објеката и опреме за физичко васпитање, уочена је велика шароликост и непоштовање постављених стандарда па се на основу тога предлажу следеће мере:

- уједначити просторно-техничке услове за реализацију наставе физичког васпитања на територији читаве Србије у складу са донетим стандардима за реализацију наставе и стандардима постигнућа ученика;
- формирати тимове по регионима који ће пратити конкурсе за средства ЕУ намењена за изградњу и опремање школских спортских објеката;
- омогућити исте услове за одржавање наставе физичког васпитања са ученицима млађих разреда као што имају ученици старијих разреда и у том циљу градити мање типске поливалентне школске дворане прилагођене и за млађи школски узраст;
- приликом планирања и финансирања изградње и опремања школских спортских објеката укључити и Министарство за капиталне инвестиције.

II ПЛАН И ПРОГРАМ

1. Основне карактеристике програма основне школе

План и програм за физичко васпитање произлази из концептуалних карактеристика физичког васпитања које одређују све елементе овог законског документа (садржаји, организација васпитнообразовног рада, мерење, праћење и оцењивање ефеката рада, педагошка документација, итд.).

Ради бољег разумевања предложених мера а у циљу доприноса оптимизацији услова за ефикаснију реализацију програма, од значајнијих карактеристика наводе се следеће:

- Програмска концепција физичког васпитања у основној школи заснива се на јединству часовних, ванчасовних и ваншколских организационих облика рада, као основне претпоставке за остваривање циља физичког васпитања. На тај начин физичко васпитање представља васпитнообразовно подручје, а не предмет (шематски приказ – Прилог 1).
- Програм физичког васпитања претпоставља да се кроз развијање физичких способности и стицања мноштва разноврсних знања и умења ученици оспособљавају за задовољавање индивидуалних потреба и склоности, у крајњем случају, за коришћење физичког вежбања у свакодневном животу. Из тих разлога у програму су прецизирани оперативни циљеви с обзиром на пол и узраст ученика, а програм се оставрује кроз следеће фазе: утврђивање стања, одређивање радних задатака за појединце и групе ученика, утврђивање средстава и метода за остваривање радних задатака, остваривање васпитних задатака, праћење и вредновање ефеката рада и оцењивање.

- Програмски задаци остварују се, осим на редовним часовима, и кроз ванчасовне и ваншколске организационе облике рада као што су: излет, крос, логоровање, зимовање, курсни облици, слободне активности, такмичења, корективно-педагошки рад, дани спорта, приредбе и јавни наступи.
- Да би физичко вежбање било примерено индивидуалним разликама ученика, који се узимају као критеријум у диференцираном приступу, наставник ће сваког ученика усмеравати на оне програмске садржаје у часовној, ванчасовној и ваншколској организацији рада који одговарају његовим индивидуалним интересовањима и могућностима.
- Ученицима који услед ослабљеног здравља, смањених физичких или функционалних способности и лошег држања тела и телесних деформитета не могу да прате обавезни програм, обезбеђен је корективно-педагошки рад који се реализује у сарадњи са одговарајућом здравственом установом.
- Програмски садржаји односе се на оне вежбе и моторне активности које чине основ за стицање трајних навика за вежбање и за које школа има највише услова да их реализује (природни облици кретања, вежбе обликовања, атлетика, вежбе на тлу и справама, ритмичка гимнастика, игре). Како су за остваривање постављеног циља погодне и оне моторне активности које нису обухваћене обавезним часовним програмом, предвиђају се курсни облици наставе. То су скијање, пливање, клизање, веслање, као и оне активности за које је заинтересована средина у којој школа живи и ради.
- Ради остваривања постављених програмских задатака, одређеним законским регулативима, прецизира се обавеза школе да обезбеди све просторне и материјалне услове рада за успешно остваривање врло сложених друштвених интереса у школском физичком васпитању.
- Самосталност наставника у прилагођавању програма условима рада, интересовању ученика у избору вежби које су прилагођене могућностима и потребама ученика.

2. Предлог мера за унапређивање услова за реализацију плана и програма

2.1. Предшколско и основно образовање

- Наставити са ангажовањем стручних сарадника за физичко васпитање у свим предшколским установама, по узору на позитивна искуства у неколико општина у Београду, Панчеву, Зрењанину и сл.
- Перманентно усавршавати **дидактичко-методичку заснованост часа**, као основног организационог облика рада у настави физичког васпитања, увођењем више облика стручног усавршавања наставника у том правцу, осим постојећих (каталожки програм), као што су нпр. вишедневни семинари за време распуста при матичним факултетима и другим институцијама који се баве унапређивањем васпитања и образовања.
- На основу здравствених прегледа организовати **корективно-педагошки рад за сва три нивоа здравствених проблема**:
 - деца смањених физичких способности,
 - деца са мањим постуралним поремећајима и
 - деца са тежим здравственим проблемима.

Обезбедити допунски рад наставника за рад са децом из прве групе.

Оснивањем регионалних пунктова обезбедити услове за организовани корективно-педагошки рад деце друге две групе.

Министарство здравља посветило је посебну пажњу реализацији тема које су усмерене на редовну физичку активност као основни семені здравот сшила живоіа у функцији одржавања и побољшања здравља. Ове теме планиране су у склопу већ прихваћеној програма здравственој васпитања као задатака школе у целини. Пакеј мера које предлага ИЈЗС „Байуш“ предвиђа модел по коме се здравствено васпитање поверава разредним ситарешинама, односно учитељима, а који ја реализују по моделу „Васпитање за здравље кроз живојне вештине“ на часовима одељењске заједнице.

- Слободне активности (спортске секције) планирати према интересовању ученика и обезбедити простор и време за њихову реализацију и већи број часова од једног недељно.
- Обезбедити услове за реализацију ваншколских и ванчасовних активности (крос, излет, скијање, зимовање, логоровање).
- Обезбедити услове за реализацију курсних облика наставе (пливање у нижим разредима и скијање у шестом разреду).
- Обезбедити услове за реализацију стручно-инструктивног рада у нижим разредима у циклусу из програма вежби на тлу и справама као помоћ наставника физичког васпитања учитељима због сложености овог садржаја.
- Обавезати локалну самоуправу да обезбеди услове за реализацију програмског садржаја у ванчасовној и ваншколској организацији рада и у том правцу пружи школи сву потребну материјалну и другу подршку.

Курсни облици наставе и стручно-инструктивни рад мало се користе, иако су управо у раду са млађим школским узрастом предвиђени програмом физичкој васпитања за основну школу као директна помоћ учитељима у реализацији наставе физичкој васпитања.

2.2. Средње образовање

- Иновирати програме физичког васпитања у стручној школи и гимназијама тако да се наставнику пружа могућносту да планира програмске садржаје у складу са објективним условима за извођење наставе.
- Убрзати рад комисија за нове планове и програме средње школе.

Комисија Завода за унапређивање образовања и васпитања израдила је предлој промене плана и програма за стручне школе, али за сада ове промене нису озваничене ради примене у пракси. Предлојом је предвиђено да је мојућ слободнији избор садржаја од ситарне школе и наставника, што омоућава усешније решавање задатака и добијање жељених исхода. Делови програма се креативно бирају и примењују у складу са условима рада школе и карактеристикама средине у којој школа ради. На тај начин омоућуио би се диференцирани присују ученицима на основу њихових способности (спортски аспект, спортско-рекреативни аспект, здравствено-хитијенски аспект усмерености програма физичкој васпитања) а у склопу решавања свих образовних и васпитних комјоненті предмета и васпитно-образовне области.

2.3. Физичко васпитање на универзитету

Увести физичко васпитање за студенте на државним факултетима – отпочети консултације са министарствима за просвету, здравље и спорт.

3. Предлог других мера значајних за унапређивање наставе физичког васпитања у основној и средњој школи

3.1. Недељни фонд часова

- У првом и другом разреду **основне школе** задржати фонд од три часа обавезне наставе Физичког васпитања, а у трећем и четвртном разреду применити следећи модел:
 - два часа као Физичко васпитање – општи програм и
 - један час обавезног предмета као Физичко васпитање – изабрани спорт (као што је већ регулисано у предметној настави Физичког васпитања од V до VIII разреда).
- У **средњој школи** предлаже се следећи модел:
 - у првом разреду два часа обавезног заједничког програма и један час обавезног изабраног спорта у складу са условима школе и интересовањем ученика (модел 2+1);
 - у другом, трећем и четвртном разреду један час обавезног заједничког програма и два часа обавезног изабраног спорта (модел 1+2).

3.2. Развој нових модела програма ванчасовних активности

Оперативно разрадити већи број пројеката који подстичу самоорганизовање и организовано вежбање ученика, као што су: спортски викенди у школском дворишту, летњи и зимски распуст у школском дворишту, модел СПРЕТ-а ученика, спортско-рекреативни кампови ученика и сл...

3.3. Праћење, мерење и вредновање моторичких способности и оцењивање ефеката рада у физичком васпитању

Подржати израду пројекта „Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања“ који би требало да допуни постојећи систем успостављених стандарда у физичком васпитању.

Праћење, мерење, вредновање и оцењивање ефеката рада чине нераздвојни део процеса реализације програмских задатака, а у функцији су како сталне обавештености ученика, родитеља и других субјеката о актуелном стању физичких способности, знања, умења и навика школске популације, тако и у функцији оцене сprovedених методолошких поступака у радним процесима наставе физичког васпитања.

Циљ је да се праћење узима као основ за планирање и програмирање неког вежбаоног третмана и валидацију коначних ефеката рада ако је оно засновано на објективним мерилима досијешној сачињена трансформације способности и знања путем система варијабли које имају адекватне метријске карактеристике, једноставне су за практичну примену, омогућају лонитудинално праћење и применљиве су за целу школску популацију.

Стандарди за оцењивање наставног садржаја спортивно-техничког карактера су утврђени и примењују се у наставном процесу, а за процену физичког развоја и моторичких способности формиран је посебан пројекат који заједно реализују Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Београду и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

3.4. Педагошка документација и уџбеници

- Обезбедити уџбенике за ученике свих разреда основне и средње школе на основу конкурса.
- Обезбедити педагошку документацију у сарадњи са струковним факултетима и друштвима – евиденциони дневник рада за вођење података о постигнућима ученика, формулари за обраду и анализу резултата, радни картони... (У складу са чланом 10. Закона о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“, број 72/09, од 3. 9. 2009. године, потребно је иницирати процедуру за увођење евиденционог дневника у васпитнообразовну праксу за наставни предмет Физичко васпитање, на свим нивоима система. На овај начин би евиденциони дневник постао део обавезне педагошке документације за све реализаторе физичког васпитања. Овај дневник, својим садржајем и начином примене, треба да допринесе унапређивању континуираног и формативног оцењивања, које је регулисано постојећим подзаконским актима о оцењивању ученика, а посебно Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању основне школе, „Службени гласник РС“, бр. 74/2011 од 5.10.2011. године.)

3.5. Обука непливача

Осим у оквиру редовне наставе физичког васпитања, обуку непливача организовати у сарадњи са локалном самоуправом и локалним пливачким клубом.

3.6. Оснивање међуресорног тима

Иницирати да се у Министарству просвете, науке и технолошког развоја формира међуресорни тим – Здравље – образовање – Спорт са задатком координације активности у правцу унапређивања физичке културе (физичко васпитање, рекреација, спорт), у чији састав би ушли представници:

- Министарства просвете, науке и технолошког развоја,
- Министарства омладине и спорта и
- Министарства здравља.

3.7. Сарадња са Сталном конференцијом градова и општина

Остварити перманентну сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и одговорним радним организацијама у циљу њиховог ангажовања у изградњи спортских објеката и подржавања оних организационих модела који подстичу децу и омладину на редовну физичку активност.

3.8. Школски спорт – школска спортска друштва

Обновити школска спортска друштва која треба да преузму реализацију спортских активности на школском нивоу – рад спортских секција, унутаршколска и друга такмичења. У том циљу израдити примере законске документације коју свако друштво треба да има приликом оснивања.

III НОРМАТИВНО РЕГУЛИСАЊЕ НЕКИХ ПИТАЊА ЗНАЧАЈНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Да би се настава физичког васпитања несметано организовала према прописаном плану и програму, потребно је нека питања регулисати следећим правилницима:

1. Правилник о издавању школских спортских објеката другим корисницима

Сачинити правилник којим би се регулисало издавање школских спортских објеката другим корисницима, с обзиром на то да свакодневна пракса указује да се због претераног коришћења школског простора од стране других корисника угрожава реализација програма физичког васпитања. Истина, чланом 143. Закона о спорту прописано је да организовање школске наставе и ванчасовне спортске активности имају приоритет у погледу коришћења школских спортских сала и терена у односу на активности лица ван школе, али због другачије свакодневне праксе ово питање мора се регулисати подзаконским актом.

Иначе, изнајмљивање школског простора подразумева прибављање сагласности Републичке дирекције за имовину, јер школа није власник неог корисник простора, али се ова чињеница у пракси не поштује.

2. Правилник о утврђивању здравственог стања ученика и препорукама за бављење физичким активностима

Обновити постојећи или израдити нов Правилник о процедури утврђивања здравственог стања ученика и, у вези с тим, ослобађање од физичког вежбања. Ослобађање од наставе физичког васпитања врши се према важећем **Стручном упутству о поступку за ослобађање ученика основне и средње школе од наставе физичког васпитања** које је донело Министарство просвете 26. априла 1993. године и које треба да се унапреди у складу са важећим прописима.

У принципу, ученик не би требало да у пошуности буде ослобођен наставе физичког васпитања, већ би му се дале препоруке које физичке вежбе би могао да примењује у настави, а у складу са његовим здравственим стањем. Ако није могуће да то буде вежбање, постоји могућност образовања кроз теоријско учење о начинима физичког вежбања, здравом начину живота, уознавању са правилима у различитим спортовима и сл.

3. Правилник о ангажовању стручног кадра за реализацију ваншколских и ванчасовних активности

Израдити Правилник о ангажовању стручног кадра за реализацију оних ванчасовних активности које наставник школе у оквиру прописаног радног времена у часовној организацији не може све да реализује (корективно-педагошки рад, спортске активности у време викенда, летњег и зимског распуста, такмичења...). Тиме би се ванчасовне активности и школска такмичења знатно унапредила и пружила прилика свим ученицима који желе да се баве физичким вежбањем без обзира на личне способности.

IV ЗАКЉУЧАК

НПС је формирао Међуресорну радну групу која је добила мандат да предложи мере које треба предузети ради побољшања здравља и психофизичких способности деце и омладине. Како су физичке активности значајне за њихов правилан развој, треба, пре свега, унапређивати услове за реализацију наставе физичког васпитања као интегралног дела васпитнообразовног система.

Предлози су груписани у три целине:

I Просторни и материјални услови за наставу физичког васпитања

Потребно је да се уједначе **просторно-технички услови** за реализацију наставе физичког васпитања на територији читаве Србије у складу са донетим стандардима за реализацију наставе и стандардима постигнућа ученика. Омогућити исте услове за одржавање наставе физичког васпитања са ученицима млађих разреда.

II План и програм

С обзиром на постављени циљ „...да разноврсним и систематским моторичким активностима допринесе интегралном развоју личности...“ Физичко васпитање није могло да остане на позицијама наставног предмета, затвореног у оквиру само школске организације наставе – као час са осталим предметима, већ је простор за реализацију постављеног циља и оптималне ефикасности физичког васпитања у целини захтевао и ваншколску и ванчасовну организацију специфичних и разноврсних програмских садржаја:

- Наставити са ангажовањем стручних сарадника за физичко васпитање у свим предшколским установама.
- Перманентно усавршавати дидактичко-методички рад.
- На основу здравствених прегледа организовати корективно-педагошки рад.
- Повећати број часова спортских секција.
- Обезбедити услове за реализацију ваншколских и ванчасовних активности (крос, излет, скијање, зимовање, логоровање).
- Обезбедити услове за реализацију курсних облика наставе (пливање у нижим разредима и скијање у шестом разреду).
- Обезбедити услове за реализацију стручно-инструктивног рада у нижим разредима.
- Обавезати локалну самоуправу да обезбеди услове за реализацију програмског садржаја у ванчасовној и ваншколској организацији.
- Иновирати програме физичког васпитања у стручним школама и гимназијама тако да се наставнику пружи могућност да планира програмске садржаје у складу са објективним условима за извођење наставе.
- Увести физичко васпитање за студенте на државним факултетима – отпочети консултације са министарствима за просвету, здравље и спорт.
- У првом и другом разреду основне школе задржати фонд од три часа обавезне наставе физичког васпитања тако да се поред два часа општег програма уведе и један час обавезног предмета као *Физичко васпитање – изабрани спорти*.

- У првом разреду средње школе треба да буду два часа обавезног заједничког програма и један час обавезног изабраног спорта у складу са условима школе и интересовањем ученика (модел 2+1).
- У другом, трећем и четвртном разреду средње школе треба да буде један час обавезног заједничког програма и два часа обавезног изабраног спорта (модел 1+2).
- Оперативно разрадити већи број пројеката који подстичу самоорганизовање и организовано вежбање ученика, као што су: спортски викенди у школском дворишту, летњи и зимски распуст у школском дворишту, модел СПРЕТ-а ученика, спортско-рекреативни кампови ученика и сл.
- Подржати израду пројекта „Успостављање система праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања“.
- Обновити школска спортска друштва која треба да преузму реализацију спортских активности на школском нивоу.

III **Нормативно регулисање неких питања значајних за реализацију програма физичког васпитања**

Да би се настава физичког васпитања несметано организовала према прописаном плану и програму, потребно је дефинисати следеће правилнике:

- Правилник о издавању школских спортских објеката другим корисницима;
- Правилник о утврђивању здравственог стања ученика и препорукама за бављење физичким активностима;
- Правилник о ангажовању стручног кадра за реализацију ваншколских и ванчасовних активности.

Међуресорна комисија указује на потребу значајнијег ангажовања шире друштвене заједнице у обезбеђивању услова за ефикаснију реализацију прописаног наставног садржаја и нормативно регулисање питања од којих зависе непосредни радни процеси наставе Физичког васпитања од чега зависи ефикасност планираних промена од којих се очекује да допринесу побољшању здравственог стања и психофизичких способности деце и омладине. Надамо се да ће Национални просветни савет подржати предлоге у овом материјалу и предузети одговарајуће мере за њихово остваривање.

Београд, 23. април 2013. године

У име Међуресорне радне групе
члан Националног просветног савета
проф. др Душан Митић, с.р.

Прилог: Шематски приказ плана наставе Физичког васпитања у основној школи